

**ESIPUHE VOINOVIN (A. V. LUNATSHARSKIN)
KIRJASEEN PUOLUEEN SUHTEESTA
AMMATTILIITTOIHIN ⁶⁰**

Tov. Voinovin kirjanen proletariaatin sosialistisen puolueen suhteesta ammattiliittoihin saattaa synnyttää paljon vääriä tulkintoja. Niin voi tapahtua kahdesta syystä: ensinnäkin viehättyessään taisteluun marxilaisuuden ahdasta ja väärää ymmärtämistä vastaan, sitä vastaan, ettei haluta ottaa huomioon työväenliikkeen uusia vaatimuksia ja katsahtaa aineeseen laajemmalti ja syvemmältä, tekijä puhuu usein liian yleistävästi. Hän hyökkää ortodoksian,— tosin lainausmerkeissä otetun ortodoksian, s.o. valeortodoksian,— tai yleensä saksalaisen sosialidemokratian kimppuun siellä, missä hänen hyökkäyksensä koskevat itse asiassa vain ortodoksian vulgarisoijia, vain sosialidemokratian opportunistista siipeä. Toiseksi tekijä kirjoittaa venäläistä yleisöä varten ottaen käsittelemänsä kysymyksen asettelussa venäläisellä maaperällä hyvin vähän huomioon erilaisia suuntavivahteita. Tov. Voinovin katsantokanta on äärettömän kaukana venäläisten syndikalistien, menshevikkien ja sosialistivallankumouksellisten mielipiteistä. Mutta asiaan syventymätön tai epätunnollinen lukija voi helposti tarrautua Voinovin erinäisiin lauseisiin ja ajatuksiin käyttäen hyväkseen sitä, että tekijä on välittömästi tarkoittanut pääasiallisesti ranskalaisia ja italialaisia eikä ole asettanut tehtäväkseen aitautumista kaikenlaisista venäläisistä sekapäistä.

Esimerkkinä noista viimeksi mainituista otamme vaikkapa sosialistivallankumoukselliset. „Znamja Trudan” 5. numerossa he tavanomaisella rentoudellaan kirjoittavat: „sosialistinen Internationale hyväksyi sen katsantokannan ammattiliikkeen suhteen, jota me (!) olemme aina (!) nou-

dattaneet". Ottakaamme esimerkiksi „Kirjoituskokoelma” № 1 (v. 1907), kustantamo „Nasha mysl”. Hra Viktor Tshernov haukkuu Kautskya, *mutta vaikenee* sekä Mannheimin päätöslauselmasta että Kautskyn taistelusta opportunistisia neutralisteja vastaan! Kautskyn kirjoitus, jonka kimppuun tyhmänjulkea eserräläinen hyökkää, on kirjoitettu Mannheimin⁶¹ edellä. Mannheimissa Kautsky taisteli neutralisteja vastaan. Mannheimin päätöslauselma „iskee huomattavan aukon ammattiliittojen neutraalisuuteen” (Kautskyn sanat kirjoituksessa Mannheimin edustajakokouksesta, „Neue Zeit”⁶², lokakuun 6 pltä 1906). Ja nyt ilmestyy vuonna 1907 arvostelija, joka tekeytyy vallankumoukselliseksi, nimittää Kautskya „marxilaisuuden suureksi dogmaatikoksi ja inkvisiittoriksi” ja syyttää häntä — aivan samaan ääneen opportunististen neutralistien kanssa! — ammattiliittojen merkityksen tendenssimäisestä väheksymisestä, pyrkimyksestä „alistaa” ne puolueelle y.m.s. Kun tähän lisäämme, että eserrät ovat aina olleet ammattiliittojen puolueettomuuden kannalla, että jo „Znamja Trudan” 2. numeron pääkirjoituksessa (heinäkuun 12 pnä 1907) sanotaan: „puoluepropagandalla on paikansa liittojen *ulkopuolella*”, niin saamme selvän kuvan eserrien vallankumouksellisuuden piirteistä.

Kun Kautsky kävi taistelua opportunistista neutralismia vastaan ja kehitti marxilaisuuden teoriaa edelleen ja syvemmälle, vieden ammattiliittoja vasemmalle, niin silloin nuo herrat höyhensivät Kautskya toistaen opportunistien sanasia ja puolustaen salavihkaa edelleenkin liittojen puolueettomuutta. Kun *tämä sama Kautsky* vei ammattiliittoja vieläkin enemmän vasemmalle korjaten Stuttgartissa Beerin päätöslauselmaa, korostaen tässä päätöslauselmassa trade unionien sosialistisia tehtäviä, niin silloin herrat eserrät alkoivat huutaa: sosialistinen Internationale hyväksyi meidän katsantokantamme!

Herää kysymys, ovatko tuollaiset menettelytavat sosialistisen Internationalen jäsenille sopivia? Eikö tuollainen arvostelu ole todistuksena periaatteettomuudesta ja häikäilemättömyydestä?

Häikäilemättömyyden mallinäytteenä sosialidemokraattien keskuudessa on liberaalien syvästi kunnioittama entinen vallankumouksellinen Plehanov. Esipuheessaan kirjaseen „Me ja he” hän sanoo suurenmoisella,

verrattomalla omahyväisyydellä: Stuttgartin päätöslauselma (ammattiliitoista), jossa on minun tekemä korjaus, tekee merkityksettömäksi Lontoon (VSDTP:n Lontoon edustajakokouksen) päätöslauselman. Luettuana tämän meidän mainion Narkissoksemme ilmoituksen monet lukijat nähtävästi luulevat, että taistelua käytiin Stuttgartissa nimenomaan tuosta Plehanovin korjauksesta ja että yleensä tuolla korjauksella oli jokin vakava merkitys.

Todellisuudessa tuolla korjauksella („täytyy aina pitää silmällä taloudellisen taistelun yhtenäisyyttä”) ei ollut mitään vakavaa merkitystä, se ei lainkaan edes koskenut Stuttgartin kiistakysymysten ydintä, kansainvälisen sosialismin erimielisyyksien ydintä.

Todellisuudessa Plehanovin riemulla „hänen” korjauksensa johdosta on hyvin vulgääri merkitys: johtaa lukijoita harhaan kääntämällä heidän huomionsa sivuun ammattillisen liikkeen todellisista kiistakysymyksistä, peittää neutralismaatteen Stuttgartissa kärsimä tappio.

VSDTP:n Tukholman edustajakokous (1906), jossa menševikit voittivat, oli ammattiliittojen neutraalisuuden kannalla. VSDTP:n Lontoon edustajakokous otti toisen asenteen julistaen välttämättömäksi pyrkiä ammattiliittojen puoluekantaisuuteen. Stuttgartin kansainvälinen kongressi hyväksyi päätöslauselman, joka „tekee ainaiseksi lopun neutraalisuudesta”, kuten K. Kautsky oikein sanoi*. Stuttgartin edustajakokouksen valiokuntaan Plehanov lähti puolustamaan neutraalisuutta, kuten siitä Voinov seikka-peräisesti kertoo. Ja Klara Zetkin kirjoittaa Saksan työläisnaisliikkeen äänenkannattajassa „Die Gleichheit”, että „Plehanov yritti aika epäonnistuneilla perusteluilla puolustella tuon periaatteen” (s.o. ammattiliittojen mitä kiinteimmän puolueeseen lähentämisen periaatteen) „vissinlaista rajoittamista”**.

Siis Plehanovin puolustama neutraalisuusperiaate kärsi tappion. Hänen perustelunsa saksalaiset vallankumoukselliset sosialidemokraatit katsoivat „epäonnistuneiksi”. Mutta hän ilmoittaa itseään ihailen: hyväksyttiin „minun” kor-

* „Vorwärts”, 1907, № 209, Beilage („Eteenpäin”, 1907, № 209, Liite. Toim.), Kautskyn selostus Leipzigin työläisille Stuttgartin kongressista. Ks. „Kaikkien kalenteria” vuodeksi 1908, kustannusl. „Zerno”, s. 173 kirjoituksessani Stuttgartin kansainvälisestä sosialistikongressista. (Ks. tätä osaa, ss. 73—74. Toim.)

** Ks. samaa „Kaikkien kalenteria”, s. 173, ja myös kokoelmaa „Zarnitsy”⁴ (Pietari, 1907), jossa tuo kirjoitus on käännetty kokonaan „Die Gleichheit’istä” („Tasavertaisuus”. Toim.).

jausehdotukseni, Lontoon päätöslauselma menettää merkityksensä...

Niin, niin, mutta sen sijaan liberaalien kunnioittaman sosialistin nozdrevilainen häikäilemättömyys ei nähtävästi menetä vähääkään merkitystään.

Tov. Voinov ei ole mielestäni oikeassa, kun hän sanoo, että saksalaiset ortodoksit katsovat rynnäkköaatteen vahingolliseksi, että ortodoksia „oli vähällä hyväksyä uuden ekonomismin koko hengen”. Kautskysta sitä ei voida sanoa, ja itse tov. Voinov tunnustaa Kautskyn katsomukset oikeiksi. Tov. Voinov itse, moittiessaan saksalaisia siitä, että he „puhuivat liian vähän ammattiliittojen merkityksestä sosialistisen tuotannon järjestäjinä”, muistuttaa toisessa kohdassa isä-Liebknechtin mielipiteestä, joka tunnusti tuon merkityksen mitä selvimmin sanoin. Suotta tov. Voinov uskoi Plehanovia myös siinä, että Bebel oli muka tervehdyspuheessaan *tahallaan* vaiennut Venäjän vallankumouksesta, että Bebel muka *ei halua* puhua Venäjästä. Nuo Plehanovin sanat olivat yksinkertaisesti liberaalien syvästi kunnioittaman sosialistin karkeaa narrimaisuutta, eikä niitä olisi pitänyt ottaa hetkeksikään vakavalta kannalta, ei olisi saanut edes pitää mahdollisena, että noissa sanoissa olisi edes hitunen totta. Omasta puolestani voin todistaa, että Bebelin puheen aikana puhemiehistössä vieressäni istunut Van Kol, sosialistien oikeistosiiven edustaja, seurasi juuri sitä, mainitseeko Bebel Venäjästä. Ja heti kun Bebel oli lopettanut puheensa, Van Kol kääntyi puoleeni lausuen ihmettelynsä; hän ei epäillyt sitä (kuten sitä ei epäillyt ainoakaan kongressin vakava edustaja), että Bebel oli *vahingossa* unohtanut mainita Venäjästä. Hairahduksia sattuu kaikkein parhaimmille ja kokeneimmillekin puhujille. Vanhan Bebelin muistamattomuuden nimittäminen „kuvaavaksi” on tov. Voinovin puolelta mielestäni mitä suurimmassa määrin epäoikeudenmukaista. Aivan yhtä epäoikeudenmukaista on yleensä puhua „nykyisestä” opportunistisesta Bebelistä. Sellaista yleistystä varten ei ole perustaa.

Mutta ollakseni herättämättä väärinkäsityksiä sanon heti tässä, että jos joku yrittäisi käyttää näitä tov. Voinovin sanoja saksalaisia vallankumouksellisia sosialidemokraatteja vastaan, niin se olisi epärehellistä erillisten sanojen

yhteydestään irrottamista. Tov. Voinov on *koko* kirjasellaan riittävästi osoittanut, että hän on saksalaisten vallankumouksellisten marxilaisten (kuten Kautskyn) puolella, että hän työskentelee *yhdessä näiden kanssa* vanhojen ennakkoluulojen, opportunististen kaavojen ja lyhytnäköisen omahyväisyyden hävittämiseksi. Juuri siksi olin Stuttgartissakin solidaarinen tov. Voinovin kanssa kaikessa oleellisessa ja nyt olen solidaarinen hänen kanssaan hänen vallankumouksellisen kritiikkinsä koko luonteessa. Hän on tuhat kertaa oikeassa sanoessaan, että meidän pitää nyt ottaa oppia ei ainoastaan saksalaisilta, vaan myöskin saksalaisten *kokemuksesta*. Vain valistumattomat ihmiset, jotka eivät ole vielä saksalaisilta mitään oppineet, eivätkä sen vuoksi tiedä aakkosia, voivat johtaa siitä „erimielisyyden” vallankumouksellisten sosialidemokraattien keskuudessa. Meidän on rohkeasti ja avoimesti arvosteltava saksalaisten johtomiesten virheitä, jos haluamme pysyä uskollisena Marxin hengelle ja auttaa venäläisiä sosialisteja pääsemään työväenliikkeen nykyisten tehtävien tasolle. Epäilemätöntä on, että Bebel erehtyi myöskin Essenissä, kun hän puolusti Noskea, kun hän puolsi hyökkäys- ja puolustussodan toisistaan erottamista, kun hän hyökkäsi „radikaalien” Van Kolia vastaan käyttämän taistelukeinon kimppuun, kun hän (yhdessä Zingerin kanssa) ei tunnustanut sitä, että Stuttgartissa saksalaisen edustajiston taktiikka epäonnistui ja oli väärä. Meidän ei pidä salata noita virheitä, vaan niitä esimerkkinä käyttäen osoittaa, että venäläisten sosialidemokraattien on opittava välttämään niitä, että heidän on vastattava vallankumouksellisen marxilaisuuden tiukempia vaatimuksia. Ja älkööt venäläiset anarkistit ja syndikalistit, liberaalit ja eserrät yrittäkö vahingoniloisina ilkkua Bebeliin kohdistamamme arvostelun johdosta. Me sanomme noille herroille: kotkat lentää kyllä joskus alahalla, mutta kanat eivät koskaan korkealla!

Yli kaksi vuotta sitten hra Struve, joka puolusti siihen aikaan vallankumousta, kirjoitti silloin avointen vallankumouksellisten tekojen välttämättömyydestä ja vakuutti silloin, että vallankumouksen täytyy tulla vallaksi,— tämä hra Struve kirjoitti ulkomaisen „Osvobozhdenijen”⁶³

71. numerossa: „verrattuna herrojen Leninin ja hänen toveriensa vallankumouksellisuuteen on Bebelin ja vieläpä Kautskynkin länsieurooppalaisen sosialidemokratian vallankumouksellisuus opportunistia”. Minä vastasin silloin hra Struvelle: „milloin ja missä olen pyrkinyt jonkin erikoissuunnan luomiseen kansainvälisessä sosialidemokratiassa, suunnan, joka ei olisi yhtäpitävä Bebelin ja Kautskyn suunnan kanssa?” („Kaksi taktiikkaa”, venäläisen painoksen 50. sivu)*.

Kesällä v. 1907 minun täytyi sanoa, kirjasessa kolmannen Duuman boikotoinnin kysymyksestä, että olisi perinjuurin väärää samaistaa bolshevismi boikotismiin tai taisteluryhmäläisyyden kanssa.

Nykyään täytyy ammattiliittoja koskevassa kysymyksessä yhtä päättäväisesti korostaa, että bolshevismi noudattaa vallankumouksellisen sosialidemokratian taktiikkaa taistelun kaikilla aloilla, kaikilla toimintakentillä. Bolshevismiin ero menshevismistä ei ole siinä, että edellinen „ei tunnusta” ammattiliitoissa tai osuuskunnissa j.n.e. työskentelemistä, vaan siinä, että se *noudattaa* propaganda- ja agitaatiotyössä ja työväenluokan järjestämisessä *toisenlaista linjaa*. Nykyään saa toiminta ammattiliitoissa epäilemättä valtavan merkityksen. Vastoin menshevikkien neutralismia meidän on harjoitettava tuota toimintaa liittojen puolueeseen lähentämisen hengessä, sosialistisen tietoisuuden kehittämisen ja proletariaatin vallankumouksellisten tehtävien käsittämisen hengessä. Monissa Länsi-Euroopan maissa oli vallankumouksellinen syndikalismi opportunistin, reformismien ja parlamenttikretinismien suoraista ja kiertämätöntä seurausta. „Duumatoiminnan” ensimmäiset askelet voimistivat myöskin meillä valtavasti opportunistia, saattoivat menshevikit matelemaan kadettien edessä. Plehanov esimerkiksi on arkipäiväisessä poliittisessa toiminnassaan tosiasiallisesti *yhtynyt* herrojen Prokopovitshien ja Kuskovain kanssa. Vuonna 1900 hän löi heitä bernsteiniläisyydestä, siitä, että he tutkiskelevat vain Venäjän proletariaatin „takalista” („Vademecum** „Rabotsheje Delon” toimitukselle”, Geneve, v. 1900). Vuosina 1906—1907 ensimmäiset vaaliliput heittivät Plehanovin näiden herrojen syliin, jotka nykyisin tutkiskelevat Venäjän liberalismiin

* Ks. Teokset, 9. osa, s. 51. *Toim.*

** — Matkaopas. *Toim.*

„takalistoa”. Syndikalismi ei voi olla kehittymättä venäläisellä maaperällä vastavaikutuksena tuolle „huomattavien” sosialidemokraattien häpeälliselle käyttäytymiselle.

Tov. Voinov ottaa sen vuoksi linjansa aivan oikein, kehottaen venäläisiä sosialidemokraatteja ottamaan oppia opportunistin *antamasta* esimerkistä ja syndikalistin *antamasta* esimerkistä. Vallankumouksellinen työ ammatti-liitoissa, painopisteen siirtäminen parlamenttioveluuksista proletariaatin kasvatukseen, puhtaasti luokkakantaisten järjestöjen tiivistämiseen, parlamentin ulkopuolella käytävään taisteluun, taitoon käyttää yleislakkoa ja myöskin Venäjän vallankumouksen „joulukuun taistelumuotoja” (ja joukkojen valmistamiseen niiden menestyksellisen käyttämisen varalta),— kaikki se työntyy esiin erikoisella voimalla bolshevistisen suunnan tehtävänä. Ja Venäjän vallankumouksen antama kokemus helpottaa suunnattomasti tätä tehtävää, antaa mitä runsaimpia käytännöllisiä ohjeita, antaa suuren määrän historiallista aineistoa, joka tekee mahdolliseksi arvostaa kaikessa konkreettisuudessaan uudet taistelukeinot, joukkolakon ja suoranaisen väkivallan soveltamisen. Vähimmin „uusია” nämä taistelukeinot ovat venäläisille bolsheveille, Venäjän proletariaatille. „Uusia” ne ovat opportunisteille, jotka pyrkivät kiihkeästi juurimaan työläisten muistosta lännessä Kommuunin ja Venäjällä vuoden 1905 joulukuun. Lujittaa noita muistoja, tutkia tieteellisesti tuo suurenmoinen kokemus*, levittää joukkojen keskuudessa sen opetuksia ja tietoisuutta tämän kokemuksen toistumisen kiertämättömyydestä uudessa mitassa — tämä vallankumouksellisten sosialidemokraattien tehtävä Venäjällä nostaa etemme näköaloja, jotka ovat sisällöltään verrattomasti rikkaampia kuin syndikalistien yksipuolinen „antioportunisti” ja „antiparlamentarismi”.

Syndikalismia *vastaan* erikoisena suuntana tov. Voinov esitti neljä syytöstä (hänen kirjasensa s. 19 ja seuraavat), jotka kuvaavat täysin selväpiirteisesti sen valheellisuuden: 1) „organisaation anarkistinen löyhyys”; 2) työläisten her-

* Luonnollista on, että kadetit tutkivat nyt rakkaudella kummankin Duuman historiaa. Luonnollista on, että he näkevät luomistyön helmen roditševilaiskutilerovtlaisen liberalismiin äitelyyksissä ja kavalluksissa. Luonnollista on, että he väärentävät historiaa vaikeumalla neuvotteluistaan taantumuksen kanssa j.n.e. Epäluonnollista on, että sosialidemokraatit eivät tutki rakkaudella vuoden 1905 loka—joulukuuta, vaikka tämän kauden jokaisella päivällä oli Venäjän kaikkien kansojen ja erittäinkin työväenluokan kohtaloille sata kertaa suurempi merkitys kuin roditševilaisilla „lojaaleilla” fraaseilla Duumassa.

mojen kiihdyttäminen lujan „luokkajärjestön linnakkeen” luomisen asemesta; 3) ihanteen ja proudhonilaisen teorian poroporvarillis-individualistiset piirteet; 4) järjetön „vasenmielisyys politiikkaa kohtaan”.

Siinä on paljon piirteitä yhdenmukaisuudesta Venäjän sosialidemokraattien keskuudessa ilmenneen vanhan „ekonomismin” kanssa. Sen vuoksi en ole niin optimistinen kuin тов. Voinov sen suhteen, että ne ekonomistit, jotka ovat siirtyneet syndikalismiin, „tulevat sopimaan” vallankumouksellisen sosialidemokratian kanssa. Olen myöskin sitä mieltä, että тов. Voinovin tuulentupasuunnitelmat superarbitraashin osaa suorittavasta „Työläisten pääneuvostosta”, eserrien osallistuessa tuollaiseen neuvostoon, ovat aivan epäkäytännöllisiä. Se on „tulevaisuuden musiikin” sekoittamista nykyisyyden organisaatiomuotoihin. Mutta en lainkaan pelkää тов. Voinovin perspektiiviä: „poliittisten järjestöjen alistamista luokkakantaiselle yhteiskunnalliselle järjestölle”... „*vain silloin* (siteeraan edelleenkin тов. Voinovia alleviivaten oleelliset sanat), *kun... kaikki ammattiliittomiehet ovat sosialisteja*”. Proletaaristen joukkojen luokkavaisto on jo nykyisin alkanut ilmetä Venäjällä täydellä voimalla. Jo nykyään tämä luokkavaisto antaa valtavia takeita sekä eserrien pikkuporvarillista löyhyyttä vastaan että menshevikkien nöyristelyä vastaan kadettien edessä. Jo nykyään me voimme rohkeasti sanoa, että joukkoluontoinen *työväen* järjestö Venäjällä (jos se muodostuisi ja mikäli sen hetkeksi muodostavat esimerkiksi vaalit, lakot, mielenosoitukset y.m.) tulee *varmasti* olemaan lähimpänä bolshevismia, vallankumouksellista sosialidemokratiaa.

„Työväen edustajakokous”-seikkailuun тов. Voinov aivan oikein suhtautuu kuin „kevytmieliseen” yritykseen. Työskennelkäämme tarmokkaasti ammattiliitoissa, työskennelkäämme *kaikilla* toimikentillä marxilaisuuden vallankumouksellisen teorian levittämiseksi proletariaatin keskuuteen ja *luokkajärjestön* „linnakkeen” luomiseksi. Kaikki muu seuraa myötä.

Kirjoitettu marraskuussa 1907

*Julkaistu ensi kerran v. 1933
XXV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

